

ПОРЯДОК

визначення оціночної вартості пакетів акцій акціонерних товариств, що пропонуються для конкурентного продажу

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає процедуру проведення стандартизованої оцінки пакетів акцій акціонерних товариств, утворених у процесі приватизації (корпоратизації), що підлягають продажу на аукціоні на фондових біржах та іншими способами, що передбачають загальнодоступність та конкуренцію покупців (крім тих, що підлягають продажу за конкурсом з відкритістю пропонування ціни за принципом аукціону (далі - конкурс), та тих, що підлягають продажу на міжнародних фондових ринках із залученням радників) (далі - конкурентний продаж), а також вимоги до форми актів оцінки пакетів акцій акціонерних товариств та порядку їх складання.

Стандартизована оцінка пакета акцій акціонерного товариства (далі - Пакет акцій) проводиться органом приватизації самостійно у місячний строк від дати оцінки, крім випадків, коли дата оцінки призначається на останнє число січня. Наказом органу приватизації строк проведення стандартизованої оцінки у разі потреби може бути продовжено, але не більше ніж на один місяць. У разі призначення дати оцінки на останнє число січня стандартизована оцінка проводиться у строк, що не перевищує двох місяців після дати оцінки без можливості продовження цього строку.

Датою оцінки є останнє число місяця, який передує проведенню стандартизованої оцінки. Дата оцінки встановлюється наказом органу приватизації в межах запланованого строку виставлення акцій на конкурентний продаж, визначеного планом розміщення акцій такого товариства, що видається не пізніше дати оцінки, яка ним встановлюється.

2. Під час проведення стандартизованої оцінки визначається оціночна вартість Пакета акцій із застосуванням методичних підходів згідно з [пунктом 90](#) Методики оцінки майна, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2003 року № 1891 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 1033) (далі - Методика оцінки майна), та цим Порядком з подальшим узагальненням отриманих результатів.

Оціночна вартість Пакета акцій рекомендується органом приватизації для розгляду аукціонною комісією для встановлення початкової ціни такого Пакета акцій для перших торгів.

3. За результатами стандартизованої оцінки Пакета акцій оцінювачем, що працює в штаті органу приватизації, складається акт оцінки пакета акцій, форма якого наведена в додатку 1 до цього Порядку. Складений акт оцінки пакета акцій підлягає рецензуванню згідно зі [статтею 13](#) Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні». За наявності позитивних результатів рецензування акта оцінки пакета акцій про його відповідність із нормативно-правовими актами з оцінки майна акт оцінки пакета акцій затверджується наказом органу приватизації в строк, що не перевищує двох місяців від дати оцінки. Рецензування проводить оцінювач, що працює в штаті органу приватизації, який відповідає вимогам, установленим до рецензентів статтею 13 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», і здійснює рецензування акта оцінки пакета акцій у зв'язку з виконанням своїх посадових обов'язків відповідно до законодавства.

4. В акті оцінки пакета акцій містяться рекомендації органу приватизації аукціонній комісії щодо початкової ціни Пакета акцій для перших торгів конкурентного продажу. Якщо перші торги конкурентного продажу Пакета акцій не відбулися через відсутність попиту, акт оцінки такого пакета протягом його строку дії використовується для чергових торгів Пакета акцій на конкурентних засадах.

5. Строк дії акта оцінки пакета акцій для конкурентного продажу становить дев'ять місяців від дати його оцінки. На дату проведення торгів, у тому числі проведення чергових торгів, акт оцінки пакета акцій, на підставі якого була встановлена початкова ціна такого Пакета акцій, має бути дійсним.

Строк дії акта оцінки пакета акцій може бути продовжено наказом органу приватизації на строк, що не перевищує одного року від дати його оцінки. У такому разі наказ про продовження строку дії акта оцінки пакета акцій видається органом приватизації не пізніше дати закінчення його строку дії.

У разі прийняття рішення органом приватизації на підставі відповідних рекомендацій аукціонної комісії про проведення незалежної оцінки Пакета акцій для визначення його ринкової вартості, а також у разі закінчення строку дії акта оцінки пакета акцій такий акт оцінки вважається недійсним.

II. Етапи проведення стандартизованої оцінки Пакета акцій

1. Стандартизована оцінка Пакета акцій здійснюється у такій послідовності:

збирання та опрацювання вихідних даних і інших документів, в яких міститься інформація, необхідна для проведення стандартизованої оцінки Пакета акцій;

розрахунок оціночної вартості однієї акції із Пакета акцій із застосуванням методичних підходів відповідно до вимог [пункту 90](#) Методики оцінки майна та цього Порядку;

узгодження результатів розрахунку оціночної вартості однієї акції, отриманих із застосуванням методичних підходів, за процедурою, встановленою [пунктом 90](#) Методики оцінки майна та цим Порядком, та визначення оціночної вартості однієї акції та Пакета акцій;

складання акта оцінки пакета акцій;

рецензування акта оцінки пакета акцій;

затвердження акта оцінки пакета акцій.

2. Стандартизована оцінка Пакета акцій проводиться на підставі передбачених цим Порядком вихідних даних, які необхідні для застосування методичних підходів.

До вихідних даних, які надаються акціонерним товариством, Пакет акцій якого оцінюється (далі - Акціонерне товариство), належать:

1) завірені копії балансів (звітів про фінансовий стан) Акціонерного товариства ([форма № 1](#)) та звітів про фінансові результати (звітів про сукупний дохід) Акціонерного товариства ([форма № 2](#)) за два попередні повні роки до дати оцінки та за останній звітний період року, в якому встановлена дата оцінки. У разі складання Акціонерним товариством консолідованої фінансової звітності Акціонерне товариство надає таку звітність;

2) копія виписки (витягу) з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, виданої (-го) суб'єктом державної реєстрації;

3) довідка про балансову вартість необоротних активів Акціонерного товариства за формою згідно з додатком 2 до цього Порядку, із зазначенням інформації про проведення їх останньої переоцінки з метою відображення її результатів в бухгалтерському обліку або введення в експлуатацію, у разі якщо такої переоцінки не було;

4) копія ухвали відповідного господарського суду про порушення провадження у справі про банкрутство Акціонерного товариства (у разі наявності);

5) фінансовий план Акціонерного товариства на календарний рік, в якому призначена дата оцінки Пакета акцій, та на наступний календарний рік (у разі наявності).

Орган приватизації використовує копії зазначених у підпунктах 1, 2 цього пункту документів, офіційно отримані від Акціонерного товариства або отримані шляхом роздрукування скриншоту, розміщеного на сторінці офіційного веб-сайту Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, розпорядника Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, із зображенням зазначених документів.

Зазначені в цьому пункті вихідні дані надаються на письмовий запит органу приватизації з урахуванням пункту 1 розділу IV цього Порядку у строк, що не перевищує 21 календарного дня після дати оцінки.

3. Під час стандартизованої оцінки Пакета акцій використовується також відповідним чином опрацьована інформація про:

процентні ставки у річному обчисленні за депозитами банків України;

фінансовий стан Акціонерного товариства;

фінансово-економічні показники за видами економічної діяльності;

результати продажу пакетів акцій Акціонерного товариства, а також подібних до нього за видом економічної діяльності акціонерних товариств за конкурсом, на аукціонах на фондових біржах за визначений цим Порядком період;

перелік акціонерних товариств, пакети акцій яких були продані за визначений цим Порядком період та які є подібними за видом економічної діяльності до Акціонерного товариства, а також інформація про такі акціонерні товариства, що міститься в інформаційних повідомленнях про проведення конкурсів з продажу їх пакетів акцій та в інших джерелах згідно з цим Порядком.

4. У разі відсутності необхідних вихідних даних для застосування певного методичного підходу розрахунок оціночної вартості Пакета акцій здійснюється із застосуванням методичних підходів, вихідних даних для яких згідно з цим Порядком достатньо.

III. Майновий підхід до оцінки Пакета акцій та порядок його застосування

1. Розрахунок оціночної вартості Пакета акцій з використанням майнового підходу здійснюється на підставі копії форми № 1, складеної на останню звітну дату (з урахуванням вимог абзаців другого, третього пункту 1 розділу IV цього Порядку), за такою формулою:

$$B_{\text{мн}} = (B_2 - B_1) \times \frac{P_2}{CK} \times K_{\text{ел}}, \quad (1)$$

де B_{nm} - оціночна вартість Пакета акцій, визначена шляхом застосування майнового підходу, тис. грн;

B_a - сукупна вартість усіх активів Акціонерного товариства, у тому числі переоцінена вартість основних засобів, об'єктів незавершених капітальних інвестицій та нематеріальних активів, тис. грн;

B_z - сукупна балансова вартість усіх довгострокових та поточних зобов'язань і забезпечень, а також зобов'язань, пов'язаних з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття, тис. грн;

P_n - кількість акцій в Пакеті акцій, шт.;

SK - загальна кількість випущених акцій, на які поділений статутний капітал, шт.;

$K_{вл}$ - коефіцієнт властивостей Пакета акцій, визначений відповідно до додатка 3 до цього Порядку.

2. Застосування майнового підходу до оцінки Пакета акцій передбачає визначення чистої вартості активів Акціонерного товариства, яка розраховується як різниця між вартістю його активів, у тому числі переоціненою, та вартістю його зобов'язань. Якщо результат розрахунку виявиться від'ємною величиною, розрахунок оціночної вартості Пакета акцій із застосуванням майнового підходу не підлягає узгодженню з іншими отриманими результатами стандартизованої оцінки Пакета акцій.

3. Переоцінці підлягає залишкова балансова вартість груп основних засобів, нематеріальних активів, а також балансова вартість об'єктів незавершених капітальних інвестицій.

Класифікація зазначених активів здійснюється шляхом застосування методу статистичних групувань за такими групувальними ознаками:

вид активів;

строк від останньої переоцінки до дати оцінки.

З цією метою активи відповідно до їх виду поділяються на такі групи:

нерухомість;

машини, обладнання;

інші рухомі речі;

нематеріальні активи.

У разі наявності в бухгалтерському обліку активів (основних засобів, нематеріальних активів), залишкова балансова вартість яких на дату форми № 1 дорівнює нулю, з таких активів формують окремі групи відповідно до їх виду. Залишкова вартість зазначених активів розраховується як 10 відсотків від їх первісної балансової вартості і включається до відповідних груп активів, залишкова вартість яких відмінна від нуля.

Кожна з таких груп за строком від останньої переоцінки до дати оцінки поділяється на такі підгрупи:

введено в експлуатацію (переоцінено) за період від 01 січня 2016 року до дати оцінки;

введено в експлуатацію (переоцінено) за період від 01 січня 2010 року до 01 січня 2016 року;

введено в експлуатацію (переоцінено) за період від 01 січня 2003 року до 01 січня 2010 року;

введено в експлуатацію (переоцінено) за період від 01 січня 1991 року до 01 січня 2003 року;

введено в експлуатацію (переоцінено) до 01 січня 1991 року.

4. Переоцінена вартість груп активів розраховується за такою формою:

$$B_a = B_{na} \times \sqrt[m]{\prod_{i=1}^m I_i} \quad (2)$$

де B_{na} - залишкова балансова вартість групи активів, тис. грн;

I - визначені Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України або Державною службою статистики України такі індекси:
зміни вартості будівельно-монтажних робіт - застосовується до показників вартості об'єктів нерухомості, що є введеними в експлуатацію або незавершеними будівництвом;
зміни вартості промислової продукції - застосовується до показників вартості машин та обладнання, у тому числі транспортних засобів;
індекси споживчих цін - застосовується до показників вартості інших об'єктів;

$\sqrt[m]{\prod_{i=1}^m I_i}$ - середня геометрична величина індексів за період від дати останньої переоцінки балансової вартості або введення в експлуатацію, якщо переоцінки не було, групи, сформованої за видом основних засобів, нематеріальних активів, чи від дати освоєння витрат на створення об'єкта незавершених капітальних інвестицій до дати оцінки;

i - порядковий номер періоду, за який визначено індекс;

m - кількість періодів, щодо яких визначаються індекси.

5. Розрахунок вартості Пакета акцій за майновим підходом проводиться відповідно до пункту 1 цього розділу.

6. Розрахунок оціночної вартості однієї акції здійснюється шляхом ділення вартості Пакета акцій на кількість акцій в такому пакеті і відображається в акті оцінки пакета акцій.

IV. Дохідний підхід до оцінки Пакета акцій та порядок його застосування

1. Розрахунок оціночної вартості Пакета акцій із застосуванням дохідного підходу здійснюється на підставі завірених копій документів, зазначених у підпункті 1, 2 пункту 2 розділу II цього Порядку, або роздруківки скриншоту, розміщеного на сторінці інтернет-ресурсу офіційного сайту Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, розпорядника Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, із зображенням таких документів. Для розрахунку використовується також відповідним чином опрацьована інформація, зазначена в абзацах другому - четвертому пункту 3 розділу II цього Порядку.

Якщо датою оцінки визначено останнє число року, стандартизована оцінка з використанням дохідного підходу здійснюється на підставі фінансової звітності Акціонерного товариства за формами № 1, № 2 за два попередні повні роки до дати оцінки та за третій квартал року, на останнє число якого призначена дата оцінки.

Якщо датою оцінки визначено останнє число січня або лютого, стандартизована оцінка з використанням дохідного підходу здійснюється на підставі фінансової звітності Акціонерного товариства (форми № 1, № 2) за три попередні до дати оцінки повні календарні роки.

2. Дохідний підхід до оцінки Пакета акцій застосовується шляхом капіталізації грошового потоку з поправкою на коефіцієнт властивостей Пакета акцій.

Дохідний підхід передбачає таку послідовність оціночних процедур:

визначення грошового потоку за два повні календарні роки, попередні до року, в якому проводиться оцінка Пакета акцій;

визначення усередненого грошового потоку за два попередні повні календарні роки до дати оцінки;

визначення прогнозованого грошового потоку за рік, в якому проводиться оцінка;

визначення грошового потоку, що використовується для розрахунку оціночної вартості Пакета акцій, відповідно до пункту 5 цього розділу;

розрахунок ставки капіталізації;

розрахунок оціночної вартості Пакета акцій шляхом ділення грошового потоку на коефіцієнт капіталізації з подальшим коригуванням отриманої величини на відповідний коефіцієнт властивостей Пакета акцій згідно з додатком 3 до цього Порядку.

3. Грошовий потік за кожний попередній повний календарний рік розраховується на підставі фінансової звітності Акціонерного товариства за формою № 2 як алгебраїчна сума таких показників:

фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток або збиток з відповідним знаком;

фінансовий результат від фінансової діяльності (дохід від участі в капіталі, інші фінансові доходи, інші доходи, фінансові витрати, втрати від участі в капіталі, інші витрати);

амортизація.

Фінансовий результат від фінансової діяльності Акціонерного товариства враховується у разі, якщо він дорівнює позитивному результату алгебраїчної суми показників, що характеризують таку діяльність. В інших випадках результат від фінансової діяльності Акціонерного товариства до грошового потоку не включається.

Сукупний фінансовий результат від операційної діяльності та фінансової діяльності (у разі включення його до грошового потоку) визначається після оподаткування (з урахуванням податку на прибуток, розмір якого зазначено в фінансовій звітності (форма № 2) Акціонерного товариства).

Усереднений грошовий потік за два попередні до дати оцінки повні календарні роки визначається як середньоарифметичне значення таких грошових потоків. Якщо датою оцінки визначено останнє число січня або лютого, усереднений грошовий потік за два попередні до дати оцінки повні календарні роки розраховується як середньоарифметичне значення грошових потоків за два перші із трьох попередніх до дати оцінки повних календарних років.

4. Прогнозований грошовий потік за рік, в якому проводиться оцінка, визначається на підставі фінансової звітності Акціонерного товариства (форма № 2) за останній звітний квартал такого року за такою формулою:

$$ГП = \frac{\Phi P + A}{n} \times 4, \quad (3)$$

де $ГП$ - прогнозований грошовий потік за рік, в якому проводиться оцінка, тис. грн;

ΦP - фінансовий результат від операційної, фінансової діяльності, визначений з урахуванням абзацу п'ятого пункту 3 цього розділу, тис. грн;

n - порядковий номер кварталу;

A - амортизація, тис. грн.

Прогнозований грошовий потік за рік, в якому проводиться оцінка, для випадків, передбачених абзацом третім пункту 1 цього розділу, визначається на підставі інформації за останній до дати оцінки повний календарний рік.

5. Отримані значення усередненого грошового потоку за два попередні до дати оцінки повні календарні роки та прогнозованого грошового потоку за рік, в якому проводиться оцінка, порівнюються між собою та узагальнюються для визначення грошового потоку для розрахунку оціночної вартості Пакета акцій ($ГП_p$) таким чином:

якщо отримана величина усередненого грошового потоку за два попередні до дати оцінки повні календарні роки більша значення прогнозованого грошового потоку за рік, в якому проводиться оцінка, - грошовий потік, що використовується для розрахунку оціночної вартості Пакета акцій, дорівнює значенню усередненого грошового потоку за два попередні до дати оцінки повні календарні роки;

якщо отримана величина усередненого грошового потоку за два попередні до дати оцінки повні календарні роки менша значення прогнозованого грошового потоку за рік, в якому проводиться оцінка, - грошовий потік, що використовується для розрахунку оціночної вартості Пакета акцій, дорівнює значенню прогнозованого грошового потоку за рік, в якому проводиться оцінка.

Якщо за результатами визначення розміру грошового потоку, що використовується для розрахунку оціночної вартості Пакета акцій, отримано від'ємну величину, розрахунок оціночної вартості Пакета акцій з використанням дохідного підходу не проводиться.

6. Ставка капіталізації (C_k) розраховується як сума її умовно безризикової складової та відповідних премій за ризики, визначених згідно з цим розділом.

Для розрахунку ставки капіталізації враховуються у разі їх наявності премії за такі ризики:

галузевий ризик;

ризик фінансового стану;

додатковий ризик інвестування у діяльність Акціонерного товариства;

ризик розміру Акціонерного товариства;

ризик прогнозування грошового потоку;

ризик, що враховує рівень зносу основних засобів, нематеріальних активів.

Коефіцієнт капіталізації розраховується на основі ставки капіталізації за такою формулою:

$$K_k = \frac{C_k}{100}, \quad (4)$$

де C_k - ставка капіталізації;

K_k - коефіцієнт капіталізації.

7. Величина умовно безризикової складової ставки капіталізації, розмір премій за галузевий ризик, величини галузевих показників фондоємності, середньогалузеві показники сукупної вартості активів підприємства, середньогалузеві показники зносу основних засобів, нематеріальних активів за видами економічної діяльності визначаються відповідно до цього розділу і встановлюються Фондом державного майна України шляхом видання наказу. Під час стандартизованої оцінки Пакета акцій застосовуються показники, розмір яких затверджено чинним на дату оцінки Пакета акцій наказом Фонду державного майна України.

8. Для визначення умовно безризикової складової ставки капіталізації опрацьовується інформація Національного банку України про відсоткові ставки за новими депозитами резидентів (крім інших депозитних корпорацій) за секторами економіки в іноземній валюті у річному обчисленні за місяцями календарного року, яка оприлюднюється Національним банком України через засоби масової інформації та офіційний веб-сайт в мережі Інтернет.

Фонд державного майна України встановлює величину умовно безризикової складової ставки капіталізації як середньоарифметичну величину значень відсоткових ставок за новими депозитами резидентів (крім інших депозитних корпорацій) за секторами економіки в іноземній валюті за місяцями календарного року щороку до лютого наступного за звітним року у разі, якщо величина середньоарифметичного значення відсоткових ставок за місяцями календарного року змінюється на понад два відсотки річних в порівнянні із значеннями відповідних показників, що використовувались для розрахунку умовно безризикової складової ставки капіталізації за попередній період, затвердженої наказом Фонду державного майна України.

9. Розмір премії за галузевий ризик визначається на підставі встановлених Фондом державного майна України розмірів премій за відповідний ризик та відомостей про зазначений у копії виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань код Акціонерного товариства, визначений за інформацією органів статистики про основний вид економічної діяльності юридичної особи (його перших двох цифр).

Фонд державного майна України щороку визначає розмір премій за галузевий ризик на підставі опрацювання наявної річної статистичної інформації про основні фінансово-економічні показники підприємств України шляхом розрахунку сукупного галузевого рейтингу за видами економічної діяльності.

10. Розмір премії за ризик фінансового стану визначається залежно від результатів розрахунку основних фінансових показників (коефіцієнтів) та порівняння їх із нормативними значеннями, встановленими [Положенням про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації](#), затвердженим наказом Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України від 26 січня 2001 року № 49/121, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 08 лютого 2001 року за № 121/5312.

Розрахунок передбачає визначення таких фінансових показників: коефіцієнт покриття, коефіцієнт платоспроможності (автономії) та коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами. Розрахунок коефіцієнтів здійснюється на підставі фінансової звітності Акціонерного товариства (форми № 1, № 2) за два останні попередні до дати оцінки повні календарні роки та на останню звітну дату з урахуванням вимог пункту 1 цього розділу.

Результати розрахунку коефіцієнтів для кожного періоду узагальнюються за бальною шкалою шляхом їх порівняння із нормативними значеннями. При цьому за кожний випадок, коли розраховане значення кожного коефіцієнта у відповідному періоді менше встановленого для нього нормативного значення, присвоюється один бал. Отримані бали складаються і залежно від отриманої суми балів встановлюється розмір премії за ризик фінансового стану Акціонерного товариства відповідно до додатка 4 до цього Порядку.

У разі наявності ухвали відповідного господарського суду про порушення провадження у справі про банкрутство отримана величина розміру премії за ризик фінансового стану збільшується у 1,5 раза.

Результати розрахунку зазначаються в акті оцінки пакета акцій.

11. Розрахунок розміру премії за додатковий ризик інвестування у діяльність Акціонерного товариства передбачає визначення на підставі фінансової звітності Акціонерного товариства за формами № 1, № 2, складеними на останню звітну дату (з урахуванням вимог пункту 1 цього розділу), показника фондоємності і його порівняння з величиною галузевого показника фондоємності (для певного виду економічної діяльності) за такою формулою:

$$P_i = \frac{3B_a / B}{\Phi_{гал}}, \quad (5)$$

де P_i - порівняльний коефіцієнт фондоємності;

$3B_a$ - залишкова вартість основних засобів, нематеріальних активів, тис. грн;

B - чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у річному обчисленні, тис. грн;

$\Phi_{гал}$ - галузевий показник фондоємності.

Якщо для розрахунку розміру премії за додатковий ризик інвестування у діяльність Акціонерного товариства використовується фінансова звітність (форма № 2) за певний звітний квартал року, показник чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у річному обчисленні (B) визначається за такою формулою:

$$B = \frac{B_{кв}}{n} \times 4, \quad (6)$$

де $B_{кв}$ - чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний квартал року, тис. грн;

n - порядковий номер кварталу.

Результати розрахунку порівняльного коефіцієнта фондоємності відображаються в акті оцінки пакета акцій.

Розмір премії за додатковий ризик інвестування у діяльність Акціонерного товариства залежно від отриманої величини порівняльного коефіцієнта фондоємності (P_i) наведено в додатку 5 до цього Порядку.

12. Розмір премії за ризик розміру Акціонерного товариства визначається залежно від величини порівняльного коефіцієнта, який розраховується як співвідношення сукупної балансової вартості активів Акціонерного товариства згідно з даними його фінансової звітності (форма № 1) на останню звітну дату з урахуванням вимог пункту 1 цього розділу до середньогалузевого показника сукупної вартості активів підприємства, що встановлюється Фондом державного майна України.

Розмір премії за ризик розміру Акціонерного товариства залежно від величини порівняльного коефіцієнта визначається згідно з додатком 6 до цього Порядку. Результати визначення премії за ризик розміру підприємства відображаються в акті оцінки пакета акцій.

13. Розмір премії за ризик прогнозування грошового потоку визначається на підставі аналізу додатних або від'ємних величин показника фінансового результату від операційної діяльності відповідно до фінансової звітності (форма № 2) за кожний з двох попередніх до дати оцінки повних календарних років та за останній до дати оцінки звітний період (з урахуванням вимог пункту 1 цього розділу) за такою формулою:

$$P_{np} = C_{\sigma}, \quad (7)$$

д P_{np} - премія за ризик прогнозування грошового потоку;
е

C_6 - сума балів, що дорівнює кількості від'ємних величин показника фінансового результату від операційної діяльності Акціонерного товариства відповідно до форми № 2.

Розрахунок суми балів проводиться за правилом: за кожний випадок від'ємної величини показника фінансового результату від операційної діяльності Акціонерного товариства присвоюється один бал.

Результати визначення розміру премії за ризик прогнозування грошового потоку відображаються в акті оцінки пакета акцій.

14. Розрахунок премії за ризик, що враховує рівень зносу основних засобів, нематеріальних активів, передбачає порівняння середньогалузевого коефіцієнта зносу основних засобів, нематеріальних активів з коефіцієнтом зносу зазначених активів Акціонерного товариства шляхом визначення порівняльного коефіцієнта як співвідношення зазначених коефіцієнтів.

Середньогалузевий коефіцієнт зносу основних засобів, нематеріальних активів визначається на підставі інформації, затвердженої наказом Фонду державного майна України. Коефіцієнт зносу основних засобів, нематеріальних активів Акціонерного товариства визначається на підставі складеної на останню до дати оцінки звітну дату фінансової звітності Акціонерного товариства (форма № 1) відповідно до [Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації](#), затвердженого наказом Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України від 26 січня 2001 року № 49/121, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 08 лютого 2001 року за № 121/5312.

Розмір премії за ризик, що враховує рівень зносу основних засобів, нематеріальних активів, визначається на підставі порівняльного коефіцієнта відповідно до додатка 7 до цього Порядку.

15. Оціночна вартість Пакета акцій із застосуванням дохідного підходу розраховується за такою формулою:

$$B_{нд} = \frac{ГП_p}{K_n} \times \frac{P_n}{СК} \times K_{эл}, \quad (8)$$

де $B_{нд}$ - вартість Пакета акцій, визначена шляхом застосування дохідного підходу;

$ГП_p$ - грошовий потік для розрахунку оціночної вартості Пакета акцій, тис. грн.

16. Розрахунок оціночної вартості однієї акції із застосуванням дохідного підходу здійснюється шляхом ділення вартості Пакета акцій на кількість акцій у такому пакеті і відображається в акті оцінки пакета акцій.

V. Порівняльний підхід до оцінки Пакета акцій та порядок його застосування

1. Порівняльний підхід до оцінки Пакета акцій передбачає застосування таких методів:

методу ринкових мультиплікаторів з використанням результатів продажу за конкурсами або на аукціонах на фондових біржах акцій подібних акціонерних товариств (далі - метод ринкових мультиплікаторів);

методу середньозваженої вартості з використанням результатів продажу акцій Акціонерного товариства на аукціонах на фондових біржах (далі - метод середньозваженої вартості).

Під час порівняльного підходу до оцінки Пакета акцій застосовується коефіцієнт властивостей Пакета акцій, що визначається відповідно до додатку 8 до цього Порядку, який враховує різницю в розмірі оцінюваного Пакета акцій з розмірами пакетів акцій, інформація про ціни на які використовувалась у розрахунках зазначених методів,.

У разі відсутності необхідних згідно з абзацом п'ятим пункту 3 розділу II цього Порядку вихідних даних для застосування одного із методів порівняльного підходу, передбачених цим пунктом, розрахунок оціночної вартості Пакета акцій із застосуванням такого методу не проводиться. У разі відсутності вихідних даних для застосування двох методів порівняльного підходу, передбачених цим пунктом, розрахунок оціночної вартості Пакета акцій із застосуванням порівняльного підходу не проводиться.

2. Визначення оціночної вартості Пакета акцій із застосуванням методу ринкових мультиплікаторів відбувається у такій послідовності:

складання переліку акціонерних товариств, подібних до Акціонерного товариства, за основним видом економічної діяльності (першими трьома цифрами коду виду економічної діяльності) (далі - подібні акціонерні товариства);

збирання та обробка вихідних даних та іншої інформації, необхідної для оцінки Пакета акцій відповідно до цього Порядку;

визначення ринкових мультиплікаторів відповідно до вимог цього Порядку;

розрахунок вартості стовідсоткового пакета акцій Акціонерного товариства з використанням усіх попередньо визначених ринкових мультиплікаторів;

узагальнення отриманих значень вартості стовідсоткового пакета акцій Акціонерного товариства;

застосування коефіцієнта властивостей Пакета акцій відповідно до додатка 3 до цього Порядку і визначення оціночної вартості Пакета акцій.

3. Для застосування методу ринкових мультиплікаторів у разі продажу акцій подібних акціонерних товариств за конкурсами в процесі приватизації використовується інформація про продаж таких пакетів акцій за п'ять попередніх років до дати оцінки. Перелік подібних акціонерних товариств, до якого також включається Акціонерне товариство, складається на підставі інформації, яка безпосередньо міститься у Фонді державного майна України та його регіональних відділеннях, узагальнюється Фондом державного майна України і щомісячно надсилається для застосування.

Для застосування методу ринкових мультиплікаторів у разі продажу акцій подібних акціонерних товариств на аукціонах та фондових біржах використовується інформація про продаж таких пакетів акцій за останні шість місяців до дати оцінки. Перелік подібних акціонерних товариств, до якого не включається Акціонерне товариство, складається на підставі інформації, яка оприлюднена через мережу Інтернет, зокрема на веб-сайтах www.ux.ua, www.pfts.ua або www.investfunds.ua. У разі відсутності на дату складання акта

оцінки пакета акцій інформації про продаж акцій подібних акціонерних товариств на аукціонах та фондових біржах за визначений період метод ринкових мультиплікаторів, що ґрунтується на зазначеній інформації, не застосовується.

4. Інформацією, необхідною для застосування методу ринкових мультиплікаторів, є відомості про ціни продажу пакетів акцій подібних акціонерних товариств у разі, якщо вони продавались за конкурсом, розмір таких пакетів акцій (кількість акцій в пакетах), фінансово-економічні показники діяльності зазначених акціонерних товариств за звітний період, що не перевищує року до дати проведення конкурсу, інтерпретовані у їх річні показники (у разі потреби).

Основними джерелами інформації для застосування методу ринкових мультиплікаторів з використанням інформації про ціни продажу пакетів акцій подібних акціонерних товариств у разі їх продажу за конкурсом є документація, отримана відповідно до пункту 3 цього розділу. У разі потреби орган приватизації може звертатися з відповідними запитами до окремих подібних акціонерних товариств, Акціонерного товариства про надання у десятиденний строк фінансової звітності (форми № 1, № 2) за відповідний період або використовувати інформацію про фінансово-економічні показники діяльності подібних акціонерних товариств, Акціонерного товариства з інформаційної бази даних про ринок цінних паперів, яка знаходиться за адресою: smida.gov.ua або офіційного сайту подібного акціонерного товариства з роздрукованою скриншоту сторінки одного із зазначених сайтів із зображенням потрібних для оцінки документів.

Основними джерелами інформації про фінансово-економічні показники діяльності подібних акціонерних товариств для застосування методу ринкових мультиплікаторів шляхом опрацювання інформації про продаж акцій подібних акціонерних товариств на аукціонах на фондових біржах є відомості, що містяться в інформаційній базі даних про ринок цінних паперів, яка знаходиться за адресою: smida.gov.ua або відомості із офіційного сайту подібного акціонерного товариства з роздрукованою скриншоту сторінки одного із зазначених сайтів із зображенням потрібних для оцінки документів.

5. Ринковими мультиплікаторами, на яких ґрунтується метод ринкових мультиплікаторів, є коефіцієнти, що розраховуються на підставі скоригованої ціни пакета акцій кожного подібного акціонерного товариства та (або) Акціонерного товариства, поділеної на певний фінансово-економічний показник діяльності таких товариств.

6. Ринковий мультиплікатор, визначення якого ґрунтується на цінах продажу пакетів акцій Акціонерного товариства або подібних акціонерних товариств за конкурсом, розраховується шляхом ділення скоригованої на відповідний коефіцієнт властивостей пакета акцій ціни продажу відповідного стовідсоткового пакета акцій кожного із зазначених акціонерних товариств на певний фінансово-економічний показник його діяльності у відповідному звітному періоді:

$$M_{ni} = \left(\frac{P_n}{P_{n^*}} \times SK^* \times K_{ex^*} \right) / \Pi_{ni}, \quad (9)$$

де M_{ni} - значення ринкового мультиплікатора ($M_{n1}, M_{n2}, M_{n3}, \dots$), визначеного на підставі інформації про продаж пакета акцій Акціонерного товариства або n подібного до нього акціонерного товариства за конкурсом та i фінансово-економічного показника його діяльності;

- C_n - ціна продажу пакета акцій подібного акціонерного товариства або Акціонерного товариства, тис. грн;
- P_{n^*} - кількість акцій в проданому пакеті Акціонерного товариства або подібного до нього акціонерного товариства;
- CK^* - загальна кількість випущених акцій Акціонерного товариства або подібного до нього акціонерного товариства;
- K_{est}^* - коефіцієнт властивостей Пакета акцій для застосування порівняльного підходу відповідно до додатка 8 до цього Порядку, за допомогою якого враховується стовідсотковий пакет акцій Акціонерного товариства або подібного до нього акціонерного товариства;
- Π_{ni} - значення і фінансово-економічного показника діяльності Акціонерного товариства або n подібного до нього акціонерного товариства у відповідному році (наприклад, балансова вартість усіх активів (Π_1); балансова вартість власного капіталу(Π_2); чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (Π_3); показник EBITDA (Π_4) та інші).

Інформація про фінансово-економічні показники міститься в фінансовій звітності Акціонерного товариства та фінансовій звітності подібних до нього акціонерних товариств, складених не раніше року до дати проведення конкурсу. Значення EBITDA дорівнює фінансовому результату від операційної діяльності (до оподаткування) плюс фінансові витрати мінус інші фінансові доходи плюс амортизація мінус дооцінка (уцінка) необоротних активів, значення яких зазначені в фінансовій звітності (форма № 2).

Значення показників Π_{ni} із фінансової звітності (форма № 2) Акціонерного товариства або подібних до нього товариств, складеної за відповідні звітні квартали року (крім четвертого кварталу), повинні бути інтерпретовані у річні показники за такою формулою:

$$\Pi_{ni} = \frac{\Pi_{nim}}{m} \times 4, \quad (10)$$

- де Π_{ni} - прогнозне значення фінансово-економічного показника Акціонерного товариства або n подібного до нього товариства за рік, тис. грн;
- Π_{nim} - значення і фінансово-економічного показника за звітний квартал року Акціонерного товариства або n подібного до нього товариства, тис. грн;
- m - порядковий номер звітного кварталу року, інформація за який використовується для розрахунку мультиплікатора.

Якщо значення відповідного показника Π_{ni} за інформацією з фінансової звітності Акціонерного товариства або подібного до нього товариства є від'ємним, ринковий мультиплікатор не розраховується.

7. Ринковий мультиплікатор, визначення якого ґрунтується на середньозважених за шість місяців до дати оцінки цінах однієї акції подібних акціонерних товариств на аукціоні на фондових біржах, розраховується за такою формулою:

$$M_{ni} = (C_n \times CK^* \times K_{вл*}) / P_{ni}, \quad (11)$$

- M_{ni} - значення ринкового мультиплікатора ($M_{n1}, M_{n2}, M_{n3}, \dots$), визначеного на підставі інформації про середньозважену ціну однієї акції n подібного акціонерного товариства та і ансово-економічного показника його діяльності;
- C_n - середньозважена за шість місяців до дати оцінки ціна однієї акції n подібного акціонерного товариства, тис. грн;
- CK^* - загальна кількість випущених акцій n подібного акціонерного товариства, шт.;
- $K_{вл*}$ - коефіцієнт властивостей пакета акцій n подібного акціонерного товариства відповідно до додатка 8 до Порядку, за допомогою якого враховується вартість стовідсоткового пакета акцій такого акціонерного товариства;
- P_{ni} - значення і фінансово-економічного показника діяльності n подібного акціонерного товариства за період шість - дванадцять місяців до дати оцінки (наприклад, балансова вартість усіх активів (P_1); балансова вартість власного капіталу (P_2); чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (P_3); показник ЕВІТДА (P_4) та інші).

Інформація про фінансово-економічні показники міститься в фінансовій звітності подібних акціонерних товариств, складених не раніше шести місяців до дати проведення аукціону на фондовій біржі. Значення ЕВІТДА дорівнює фінансовому результату від операційної діяльності (до оподаткування) плюс фінансові витрати мінус інші фінансові доходи плюс амортизація мінус дооцінка (уцінка) необоротних активів, значення яких зазначені в фінансовій звітності (форма № 2).

Значення показників P_{ni} із фінансової звітності (форма № 2) подібних акціонерних товариств, складеної за звітні квартали року (крім четвертого кварталу), повинні бути інтерпретовані у річні показники за формулою 10.

Для розрахунку оціночної вартості Пакета акцій використовуються ринкові мультиплікатори, визначені на підставі однакових фінансово-економічних показників для кожного подібного акціонерного товариства за період, що не перевищує шість місяців до дати оцінки Пакета акцій. Якщо значення відповідного показника P_{ni} за інформацією з фінансової звітності подібного акціонерного товариства є від'ємним, ринковий мультиплікатор не розраховується.

8. Розрахунок значень вартості стовідсоткового пакета акцій Акціонерного товариства з використанням кожного з визначених відповідно до пунктів 6, 7 цього розділу ринкових мультиплікаторів відбувається за такою формулою:

$$B_{ni} = \Pi_i \times M_{ni}, \quad (12)$$

B_{ni} - значення вартості стовідсоткового пакета акцій Акціонерного товариства, отримане з використанням відповідного ринкового мультиплікатора M_{ni} , тис. грн;

Π_i - відповідний і фінансово-економічний показник діяльності Акціонерного товариства, значення якого є додатним, згідно з його фінансовою звітністю (форми № 1, № 2), складеною на останню звітну дату, який інтерпретовано у річний показник згідно з формулою 10 (у разі потреби).

Узагальнення отриманих у результаті розрахунку з використанням ринкових мультиплікаторів значень вартості стовідсоткового пакета акцій Акціонерного товариства відбувається у такій послідовності:

найменше та найбільше з отриманих значень для узагальнення не використовуються, якщо таких значень не менше чотирьох;

значення вартості, які залишилися, узагальнюються шляхом розрахунку їх середньоарифметичної величини.

9. На основі узагальненого значення вартості стовідсоткового пакета акцій Акціонерного товариства розраховується оціночна вартість Пакета акцій із застосуванням методу ринкових мультиплікаторів за такою формулою:

$$B_{pm} = B_{uzag} \times \frac{P_n}{CK} \times K_{es}, \quad (13)$$

B_{pm} - оціночна вартість Пакета акцій за результатами застосування методу ринкових мультиплікаторів, тис. грн;

B_{uzag} - узагальнене значення вартості стовідсоткового пакета акцій Акціонерного товариства, отримане із застосуванням методу ринкових мультиплікаторів, що ґрунтувався на цінах продажу акцій як за конкурсами, так і на аукціонах на фондових біржах, тис. грн.

Коефіцієнт властивостей Пакета акцій визначається відповідно до додатка 3 до цього Порядку.

10. Розрахунок оціночної вартості однієї акції із застосуванням методу ринкових мультиплікаторів здійснюється шляхом ділення вартості Пакета акцій на кількість акцій у такому пакеті.

11. Розрахунок вартості Пакета акцій з використанням методу середньозваженої вартості відбувається у такій послідовності:

збір та обробка вихідних даних щодо продажу акцій Акціонерного товариства;

визначення середньозваженої вартості однієї акції Акціонерного товариства за результатами продажу на аукціонах на фондових біржах з урахуванням коефіцієнта

властивостей Пакета акцій для застосування порівняльного підходу, визначеного відповідно до додатка 8 до цього Порядку;

визначення оціночної вартості Пакета акцій.

12. Для застосування методу середньозваженої вартості використовується інформація про продаж акцій Акціонерного товариства на аукціонах на фондових біржах за півроку до дати оцінки.

Для застосування методу середньозваженої вартості у разі продажу акцій на аукціонах на фондових біржах використовується інформація про продаж акцій за останні шість місяців до дати оцінки, що оприлюднена через мережу Інтернет, зокрема на веб-сайтах www.investfunds.ua або www.ux.ua, www.pfts.ua.

Інформація повинна містити відомості про середньозважену за один торговельний день ціну однієї акції за договорами, укладеними протягом шести місяців до дати оцінки за результатами аукціонів на фондових біржах.

13. Визначення середньозваженої вартості однієї акції Акціонерного товариства за результатами аукціонів на фондових біржах здійснюється у такій послідовності:

формується сукупність значень середньозваженої за один торговельний день ціни однієї акції на всіх фондових біржах, інформація про торги на яких наявна на зазначених у пункті 12 цього розділу сайтах, за шість місяців до дати оцінки;

середньозважена вартість однієї акції Акціонерного товариства за шість місяців до дати оцінки визначається за такою формулою:

$$B_{\text{ф}} = \frac{\sum_{i=1}^n C_{\text{ф}}}{n}, \quad (14)$$

$\sum_{i=1}^n C_{\text{ф}}$ - сума всіх значень середньозваженої за торговельний день ціни однієї акції Акціонерного товариства на всіх фондових біржах, інформація про аукціони на яких наявна на зазначених в пункті 12 цього розділу сайтах, за шість місяців до дати оцінки;

n - загальна кількість усіх торговельних днів за шість місяців до дати оцінки на усіх фондових біржах, інформація про торги акціями Акціонерного товариства на яких наявна на зазначених в пункті 12 цього розділу сайтах.

14. З метою визначення оціночної вартості однієї акції Акціонерного товариства шляхом застосування методу середньозваженої вартості отримана відповідно до пункту 13 цього розділу величина середньозваженої вартості однієї акції Акціонерного товариства збільшується на коефіцієнт властивостей пакета акцій для застосування порівняльного підходу згідно з додатком 8 до цього Порядку, ґрунтуючись на припущенні про те, що інформація про середньозважені ціни на одну акцію Акціонерного товариства, на підставі якої проводились розрахунки, стосувалась акцій в пакетах розміром менше 25 відсотків статутного капіталу Акціонерного товариства.

15. За результатами застосування методів, зазначених в пункті 1 цього розділу, розраховується оціночна вартість однієї акції в Пакеті акцій як середньоарифметична величина значень вартості однієї акції, отриманих за зазначеними методами. У разі неможливості застосування одного із методів порівняльного підходу внаслідок

відсутності інформації, наведеної в абзаці п'ятому пункту 3 розділу II цього Порядку, вартість однієї акції Акціонерного товариства дорівнює результату, отриманому внаслідок застосування іншого методу.

VI. Порядок узгодження результатів розрахунку вартості Пакета акцій, отриманих із застосуванням методичних підходів

1. Узгодження результатів розрахунку оціночної вартості однієї акції, отриманих із застосуванням усіх методичних підходів, проводиться таким чином:

у разі отримання найбільшого значення оціночної вартості однієї акції за результатами застосування порівняльного підходу узгоджене значення оціночної вартості однієї акції Акціонерного товариства дорівнює такому результату;

в іншому разі узгодження проводиться залежно від розміру Пакета акцій за схемою узгодження результатів оцінки, наведеною у додатку 9 до цього Порядку.

Узгоджене значення оціночної вартості однієї акції в Пакеті акцій зазначається в акті оцінки, складеному за формою, наведеною в додатку 1 до цього Порядку, з двома знаками після коми.

2. У разі неможливості застосування одного з трьох методичних підходів через відсутність необхідних вихідних даних або отримання від'ємного результату узгодження результатів розрахунку, отриманих з використанням інших двох методичних підходів, здійснюється відповідно до пункту 1 цього розділу.

3. У разі застосування лише одного методичного підходу результатом узгодження є значення оціночної вартості однієї акції, отримане за таким підходом.

4. Оціночна вартість Пакета акцій визначається шляхом множення оціночної вартості однієї акції, визначеної відповідно до цього розділу, на кількість акцій в Пакеті акцій, що зазначається в акті оцінки пакета акцій, складеному за формою, наведеною в додатку 1 до цього Порядку. Усі документи, інформація з яких використовувалась під час проведення стандартизованої оцінки Пакета акцій, додаються до акта оцінки пакета акцій і є його невід'ємною частиною.

**Директор
Департаменту оцінки майна,
майнових прав та професійної
оціночної діяльності**

Н. Кравцова

{Порядок в редакції Наказу Фонду державного майна № 577 від 23.03.2016}